

**Advies over de beleidsaanbevelingen naar aanleiding van
de wetenschappelijke evaluatie van de lokale
overlegplatforms in Vlaanderen**

Advies over de beleidsaanbevelingen naar aanleiding van de wetenschappelijke evaluatie van de lokale overlegplatforms in Vlaanderen

1 Situering

De Vlaamse minister van Onderwijs, Vorming en Werk, de heer Frank Vandenbroucke, vroeg aan de Vlor een reactie op de beleidsaanbevelingen bij de 'Wetenschappelijke evaluatie van de lokale overlegplatforms in Vlaanderen' van professor Peter Van Petegem. Hij vroeg om die beleidsaanbevelingen samen te lezen met een tweede document: de 'Interne evaluatie van de LOP-werking 2004-2006 door AgODi ⁽¹⁾ ⁽²⁾ en opvolging'.

Ter voorbereiding van dit advies kwam professor Van Petegem zijn onderzoek toelichten op een gemeenschappelijke vorming waarop de leden van de Algemene Raad, de Commissie Diversiteit en Gelijke Onderwijskansen, de voorzitters van de LOP's, de deskundigen bij de LOP's en de begeleiders diversiteit werden uitgenodigd. Na de toelichting kregen de aanwezigen de kans om hun eerste reacties te geven bij de beleidsaanbevelingen en het opvolgingsdocument van AgODi. De begeleiders diversiteit kregen tijdens een afzonderlijke vergadering nog eens de kans om te reageren op de beleidsaanbevelingen naar aanleiding van de wetenschappelijke evaluatie. Al deze eerste reacties werden meegenomen bij de voorbereiding van dit advies.

De Vlor formuleert zijn reacties onder de vorm van een advies van de Algemene Raad. Dit advies beperkt zich tot reacties op de beleidsaanbevelingen uit het onderzoek, de opvolgingsnota van de minister over de lokale overlegplatformen en de gevolgen van nieuwe opdrachten aan de LOP's sinds de dataverzameling voor het onderzoek. Het bevat geen algemene standpunten over de uitvoering van de andere delen van het GOK-decreet: het inschrijvingsrecht en het GOK-beleid in de scholen. De structuur van het advies is opgehangen aan de beleidsaanbevelingen uit het onderzoek. Inhoudelijk wordt bij de verschillende thema's ook ingegaan op de beleidsmaatregelen die de minister heeft genomen naar aanleiding van de evaluatie van AgODi. Voor de reacties van de Vlor bij de beleidsaanbevelingen van AgODi verwijst de Vlor naar zijn advies over de evaluatie van de werking van de lokale overlegplatformen gelijke onderwijskansen van 2007.⁽³⁾

Onderstaand advies is voorbereid door de commissie Diversiteit en Gelijke Onderwijskansen, onder het voorzitterschap van de heer Bob Loisen. Het werd unaniem uitgebracht door de Algemene Raad van de Vlaamse Onderwijsraad op 26 maart 2009, één lid onthield zich bij de stemming.

¹ Gelijke onderwijskansen, Lokale overlegplatforms, evaluatie werking 2004-2006, Ministerie van Onderwijs en Vorming, Agentschap voor onderwijsdiensten (AgODi), Brussel, 2007, <http://www.ond.vlaanderen.be/wegwijs/agodi>, 137 bladzijden

² Over die evaluatie zelf formuleerde de Vlor een advies op eigen initiatief, zie: Vlaamse Onderwijsraad, Advies op eigen initiatief over de evaluatie van de werking van de lokale overlegplatformen gelijke onderwijskansen, Algemene Raad, Brussel, 28 juni 2007, AR/PCA/ADV/024, 16 bladzijden

³ Vlaamse Onderwijsraad, Advies op eigen initiatief over de evaluatie van de werking van de lokale overlegplatformen gelijke onderwijskansen, Algemene Raad, Brussel, 28 juni 2007, AR/PCA/ADV/024, 16 bladzijden

2 Commentaren bij het onderzoek

De dataverzameling voor het onderzoek “Wetenschappelijke evaluatie van de lokale overlegplatformen in Vlaanderen” gebeurde in het voorjaar van 2007. De resultaten van het onderzoek werden pas vrijgegeven in het najaar van 2008. De Vlor vraagt aan de overheid om in de toekomst resultaten van dit soort wetenschappelijk onderzoek vlugger vrij te geven. Tijdens de periode tussen de dataverzameling en de vrijgave van het onderzoek zijn de omstandigheden veranderd, waardoor de resultaten van het onderzoek reeds gedeeltelijk achterhaald zijn.

Op dit ogenblik is het volledige rapport met de ruwe dataverzameling nog niet beschikbaar en heeft de Vlor geen zicht op de tijdsinvestering van de vertegenwoordigers voor hun participatie aan één of meerdere LOP's. Die tijdsinvestering is voor de geledingen van de Vlor een belangrijk element bij de evaluatie van de LOP's.

2.1 De onderzoeksvragen

De Vlor vindt het een belangrijke tekortkoming dat in het onderzoek niet nagegaan werd of en in welke mate er verschillen zijn tussen de LOP's basisonderwijs enerzijds en de LOP's secundair onderwijs anderzijds.

De Vlor vindt het erg belangrijk dat een evaluatieonderzoek over de LOP's ook een antwoord biedt op de vraag naar de effectiviteit van de LOP's als beleidsinstrument om de doelstellingen van het GOK-decreet te bereiken. De onderzoekers konden dit niet nagaan omdat hun opdracht daarvoor te beperkt was. Binnen hun opdracht konden zij alleen nagaan hoe de participanten aan enkele LOP's de doelmatigheid ervan percipieerden bij het nastreven van de decretale doelstellingen van de LOP's.⁽⁴⁾ Zij peilden niet naar de doelmatigheid van de LOP's als beleidsinstrument om de centrale missie van het decreet over gelijke onderwijskansen te realiseren: optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen realiseren, uitsluiting, segregatie en discriminatie vermijden en sociale cohesie bevorderen.⁽⁵⁾ Ook al is het LOP niet het enige instrument dat het decreet voorziet om die centrale missie te realiseren, het ware bijvoorbeeld toch interessant geweest om na te gaan of het LOP nu al dan niet een goed instrument is om segregatie tegen te gaan.

2.2 De onderzoeksmethode

De CIPO aanpak heeft voor gevolg dat sommige belangrijke aspecten van de LOP-werking niet aan bod komen. Zo gaan de onderzoekers wel na of er formeel een omgevingsanalyse is, maar leggen zij geen verband tussen het gebruik van de omgevingsanalyse en de mate waarin een LOP zijn doelstellingen nastreeft.

Bij het kwalitatief onderzoek werden slechts vier LOP's betrokken. De Vlor heeft er begrip voor dat het binnen het voorziene tijdsbestek niet mogelijk was om meer LOP's te bevragen, maar vindt dit toch onvoldoende om meer algemene conclusies te formuleren. Vier LOP's is veel te weinig om de grote verscheidenheid tussen de 70 LOP's ook maar enigszins te vatten.

⁴ Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen I, B.S. 14/09/2002, Artikel IV.4.

⁵ Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen I, B.S. 14/09/2002, Artikel I.3., eerste lid

Indien er een volgend onderzoek zou komen naar de werking van de LOP's, vraagt de Vlor aan de overheid om ook andere onderzoeksmethodes te gebruiken zoals participerende observatie, en een kwantitatieve evaluatie van meer meetbare resultaten zoals een betere doorstroming en oriëntering van leerlingen, de evolutie van het aantal leerlingen dat zonder kwalificatie het onderwijs verlaat, de evolutie van de verdeling van de GOK-leerlingen over de verschillende scholen van het werkingsgebied van het LOP....

2.3 Relatie tussen de conclusies van het onderzoek en de beleidsaanbevelingen

Niet alle conclusies leiden tot beleidsaanbevelingen. Zo komen de onderzoekers in het onderzoek drie breuklijnen op het spoor:

- 1 tussen onderwijspartners en niet-onderwijspartners
- 2 tussen ASO-scholen enerzijds en TSO/BSO-scholen anderzijds
- 3 en tussen netten en scholen

Enkele aanbevelingen spelen in op de tegenstelling tussen onderwijspartners en niet-onderwijspartners (⁶) en op de tegenstelling tussen ASO-scholen en TSO/BSO-scholen (⁷). Over de breuklijn tussen netten en scholen doen zij geen beleidsaanbevelingen.

3 Reacties die niet aan bod komen bij de beleidsaanbevelingen

3.1 Het principe van de autonomie van de LOP's

De Vlor is principieel voorstander van een maximale autonomie van de LOP's.

De Vlor vraagt aan de overheid om het LOP niet te belasten met andere opdrachten dan nu in het decreet opgenomen zijn. Als de overheid toch bijkomende opdrachten geeft, dan moet zij goed nagaan wat de gevolgen daarvan kunnen zijn voor het functioneren van de LOP's.

3.2 De samenstelling van de LOP's

De onderzoekers doen in hun conclusies geen uitspraken over problemen bij de samenstelling van de LOP's en formuleren daarover bijgevolg ook geen beleidsvoorstellen.

Voor de Vlor blijven er echter nog wel problemen bij de decretale samenstelling van de LOP's. Zo is geen vertegenwoordiging voorzien vanuit de centra voor deeltijds onderwijs en de Syntra die opleidingen aanbieden in het kader van de leertijd. Na de implementatie van het nieuwe decreet over leren en werken (⁸) ontstonden naast de centra die een deel zijn van een secundaire school, bovendien ook autonome centra voor deeltijds leren. Deze centra kunnen dus ook niet rekenen op een vertegenwoordiging van de directeur van de school waarbij ze horen.

De vertegenwoordigers van de schoolbesturen en de inrichtende machten van de centra voor leerlingenbegeleiding kunnen een mandaat geven aan een directeur van een school of

⁶ Zie 4.6 en 4.8.

⁷ Zie 4.12.

⁸ Decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van deeltijds leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, B.S. 03-10-2008

van een centrum van de eigen inrichtende macht.⁽⁹⁾ Soms kan ook voor andere geledingen mandatering nodig zijn vanuit pragmatische overwegingen of om beter aan te sluiten bij de lokale dynamiek. De Vlor vraagt aan de overheid om ook voor andere geledingen te onderzoeken of er mandatering mogelijk is, op voorwaarde dat die mandatering zorgvuldig gebeurt en beperkt blijft tot de achterban van de betrokken organisatie.

3.3 De relatie met het flankerend onderwijsbeleid

De dataverzameling voor het wetenschappelijk onderzoek gebeurde in het voorjaar van 2007, voor de inwerkingtreding van het decreet flankerend onderwijsbeleid ⁽¹⁰⁾ bij het begin van het schooljaar 2007-2008. Als gevolg van dat decreet ontstonden intussen op gemeentelijk niveau eigen overlegplatformen die vorm moeten geven aan het flankerend onderwijsbeleid. Soms gebeurt dit in gemeentelijke onderwijsraden. In het decreet over flankerend onderwijs kreeg het lokaal overleg ook een rol bij de opmaak van de plannen in het kader van het flankerend onderwijsbeleid.

Dit heeft voor gevolg dat directies soms op verschillende plaatsen hetzelfde moeten bespreken. Om dit te voorkomen is het nodig dat de LOP's, het overleg in het kader van het flankerend onderwijsbeleid en/of de lokale onderwijsraad hun werking duidelijk afbakenen en op mekaar afstemmen. Een goede terreinafbakening tussen de verschillende fora kan overlappingsen voorkomen. Uit de omgevingsanalyse moet blijken welke groeperingen met wat bezig zijn. Deze contextanalyse kan leiden tot goede afspraken tussen de verschillende fora die vertrekken vanuit de specificiteit van elk forum. De Vlor is hier voorstander van het principe van de subsidiariteit. Specifiek voor de LOP's is dat daar op basis van het decreet ook niet-onderwijspartners aanwezig zijn. Het decreet over flankerend onderwijsbeleid voorziet bovendien dat de niet-onderwijspartners bij het flankerend onderwijsbeleid betrokken worden via het LOP.⁽¹¹⁾ De LOP's zijn gegroeid vanuit de overtuiging dat de school niet alleen verantwoordelijk is voor de realisatie van meer gelijke onderwijskansen. Initiatieven rond gelijke onderwijskansen waarbij die partners nodig zijn en waarbij zij verantwoordelijkheid kunnen opnemen, komen best aan bod in het LOP.

De Vlor vraagt aan de overheid om in de toekomst als ze een nieuw forum opricht, grondiger na te denken over de afstemming tussen de opdrachten van het nieuwe forum met bestaande fora en over de meerwaarde van het nieuwe forum.

De Vlor vraagt lokaal een grondig debat over de verhouding tussen de lokale overlegplatformen en het forum dat het gemeentebestuur gebruikt om de onderwijspartners te betrekken bij de totstandkoming van het flankerend onderwijsbeleid. De Vlor vroeg in zijn advies over het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau ⁽¹²⁾ alleen om de verplichting tot samenwerking met het lokaal overlegplatform en het verplicht advies van het lokaal overlegplatform uit het decreet te schrappen. Daarbij moet het duidelijk zijn dat de Vlor vragende partij is voor een lokaal sociaal beleid waarbij gelijke onderwijskansen een belangrijk aandachtspunt is.

⁹ Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I, B.S. 14-08-2002, Art.IV.3 §5

¹⁰ Decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau, 30 november 2007

¹¹ Decreet van 30 november 2007 betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau, B.S. 11/02/2008, Art.17.2°a), Art.19.3° en Art. 21.3°

¹² Vlaamse Onderwijsraad, Advies over het voorontwerp van decreet betreffend het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau, Algemene Raad, Brussel 31 mei 2007, AR/PCA/ADV/020, blz.3, 3.3

4 Reacties bij de beleidsaanbevelingen

4.1 Lokale doelen

Uit het onderzoek blijkt dat de deelnemers aan de lokale overlegplatformen de mogelijkheid om eigen doelstellingen te formuleren op lokaal niveau als positief ervaren.

De Vlor geeft prioriteit aan de realisatie van de elf decretale opdrachten van de lokale overlegplatformen, maar erkent het nut van eigen doelstellingen voor de LOP's voor zover zij passen in de centrale doelstelling van het GOK-decreet: optimale leer- en ontwikkelingskansen realiseren voor alle leerlingen, sociale uitsluiting, segregatie en discriminatie vermijden en sociale cohesie bevorderen¹³). Om die doelstelling te realiseren bevat het decreet drie instrumenten:

- 1 het inschrijvingsrecht
- 2 de lokale overlegplatformen en
- 3 het ondersteuningsbeleid voor scholen.

Volgens de Vlor nodigt de opdracht om eigen doelstellingen te formuleren de lokale overlegplatformen uit om lokale doelen te formuleren in hun beleidsplan op basis van hun omgevingsanalyse en voor zover ze passen in deze bepaling. Hierbij moet het LOP wel rekening houden met de aanwezigheid en de opdrachten van andere actoren in zijn werkingsgebied. Zeker op dit punt is er nood aan goede werkafspraken en een duidelijke taakafbakening. Die werkafspraken en taakafbakening zullen sterk verschillen van LOP tot LOP, afhankelijk van de lokale context. Daarbij moet het duidelijk zijn dat de optimalisering van het pedagogisch didactisch proces een uitdrukkelijke opdracht blijft van de scholen. Toch is er voor de Vlor ook een duidelijke samenhang tussen de drie instrumenten voor de realisatie van meer gelijke onderwijskansen. Ook de scholen moeten meer nadenken over hoe zij de meerwaarde van het lokaal overleg beter kunnen benutten voor de realisatie van hun gelijke onderwijskansenbeleid.

Om mee lokale doelen te kunnen realiseren, moet niet alleen geïnvesteerd worden in lokale samenwerking tussen de partners, maar ook in de samenwerking tussen de begeleiders diversiteit en de deskundigen. Die samenwerking moet groeien vanuit de eigenheid van de organisaties waarvoor die begeleiders diversiteit werken. De beleidsplannen van de LOP's kunnen hiervoor een goed instrument zijn. Zij geven een overzicht van de thema's die een LOP op korte en middellange termijn zal aansnijden en bieden zo aan begeleiders diversiteit een aanknopingspunt om te beslissen wat zij bij hun vertegenwoordigers in de lokale overlegplatformen gaan ondersteunen. Dit kan echter alleen als de begeleiders diversiteit op de hoogte zijn van de inhoud van die beleidsplannen.

Begeleiders diversiteit en deskundigen moeten nog meer dan nu het geval is, mogelijkheden krijgen en creëren om te praten over de concrete werking van de LOP's waarbij ze betrokken zijn. Op dit punt zijn er sinds de dataverzameling voor het onderzoek een aantal stappen gezet in de goede richting zoals de gemeenschappelijke vormingsmomenten voor de deskundigen en de begeleiders diversiteit en de 'focussen op LOP-werking'.

¹³ Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I, B.S. 14/09/2002, Artikel IV.4, 2°

4.2 Specifieke opdrachten per onderwijsniveau

Prof. Van Petegem concludeert uit zijn onderzoek dat de taken van de lokale overlegplatformen in de praktijk niet op elk onderwijsniveau in gelijke mate toepasbaar zijn. Om die reden vraagt hij in zijn beleidsaanbevelingen om die taken verder te specificeren naar onderwijsniveau. De Vlor gaat niet akkoord met deze conclusie. Op basis van de synthese van het onderzoek is die volgens de Vlor voorbarig.

De Vlor denkt niet dat het decreet de opdrachten verder moet specificeren en opdelen in taken in functie van het onderwijsniveau. Uiteindelijk zijn, op twee uitzonderingen na, alle opdrachten die opgesomd (¹⁴) zijn in het decreet, opdrachten voor het basisonderwijs én voor het secundair onderwijs. Afspraken maken over elders uitgesloten leerlingen is alleen voor het secundair onderwijs (¹⁵) en de bijgevoegde opdracht om afspraken te maken over kleuterparticipatie (¹⁶) geldt alleen voor het basisonderwijs. Volgens de Vlor is de bruikbaarheid van de aangesneden thema's veel belangrijker. Betrokkenheid neemt toe als de thema's nauw aansluiten bij de context waarin mensen werken.

De Vlor benadrukt eerder de gemeenschappelijkheid tussen de opdrachten van het LOP-basisonderwijs en het LOP-secundair onderwijs. De overheid kan wel stimuleren dat LOP's basisonderwijs en secundair onderwijs samenwerken aan gezamenlijke opdrachten die zich opdringen vanuit de omgevingsanalyse. De LOP's moeten meer dan nu het geval is de kansen op samenwerking benutten.

4.3 De regionale omschrijving van de LOP's

De onderzoekers bevelen aan om de geografische verdeling van de LOP's te evalueren in functie van de doelmatigheid van de werking.

Ook uit de interne evaluatie van AgODi (¹⁷) bleek reeds dat er vanuit sommige hoeken vraag was naar een herschikking van de bestaande LOP-regio's of naar nieuwe bijkomende LOP's. In een eerste fase werden een aantal LOP-regio's herbekeken. Dit mondde uit in een besluit van de Vlaamse regering (¹⁸) dat ingegaan is op 1 september 2008.

Na die eerste hertekening blijven er volgens de Vlor nog vragen bestaan naar andere herschikkingen, toevoegingen en schrappingen van LOP-regio's. De geografische omschrijving en inplanting van de LOP's zal nooit helemaal sluiten. Toch moet de evolutie in de werkingsgebieden beter aansluiten bij de lokale evoluties op het terrein dan nu het geval is. Daar waar de werkingsgebieden niet aansluiten bij de lokale realiteit ontstaan samenwerkingsverbanden die buiten het decreet vallen. Soms komt samenwerking occasioneel tot stand. Lokale structuren groeien van onderuit. Inmiddels blijkt ook dat op

¹⁴ Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I, B.S. 14/09/2002 Artikel IV.4

¹⁵ Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I, B.S. 14/09/2002 Artikel IV.4, 9°

¹⁶ Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I, B.S. 14/09/2002 Artikel IV.4, 11°

¹⁷ Agentschap voor onderwijsdiensten (AgODi), Gelijke onderwijskansen, Lokale overlegplatforms, evaluatie werking 2004-2006, Ministerie van Onderwijs en Vorming, Brussel, 2007, <http://www.ond.vlaanderen.be/wegwijs/agodi>, 137 bladzijden

¹⁸ Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2002 betreffende de lokale overlegplatform inzake gelijke onderwijskansen, bijlage 1, zoals ingevoegd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2008.

sommige plaatsen waar bij de hertekening het LOP werd afgeschaft, toch een vorm van samenwerking blijft bestaan. Mensen willen blijkbaar goedlopende vormen van samenwerking verderzetten. Voor de scholen en de centra voor leerlingenbegeleiding is de deelname aan de lokale overlegplatformen een subsidiëringsvoorwaarde. Samenwerkingsverbanden die lokaal ontstaan en blijven bestaan, kunnen alleen verplicht zijn voor scholen en CLB's als ze geformaliseerd worden.

De minister neemt zich voor om in een volgende fase een procedure uit te werken voor permanente bijsturing waarbij ook rekening gehouden wordt met het aanwezige maatschappelijke en beleidsmatige draagvlak. Hij neemt zich ook voor om op termijn een procedure uit te werken voor de oprichting van LOP's in niet prioritaire gemeenten. Omwille van de noodzaak om werkingsgebieden zo nauw mogelijk te laten aansluiten bij de maatschappelijke realiteit die ook voortdurend evolueert, is de Vlor vragende partij voor een duidelijke procedure voor de oprichting, herschikking en afschaffing van lokale overlegplatformen. Hij vraagt aan de minister om bij de besluitvorming over de oprichting van een nieuw lokaal overlegplatform rekening te houden met het lokaal draagvlak, de lokale context en de gevolgen voor de tijdsbesteding van de potentiële leden van dat LOP. De Vlor wil tijdig betrokken worden bij de uitwerking van een dergelijke procedure voor permanente bijsturing en de mogelijkheid krijgen hierover een advies uit te brengen.

De Vlor is principieel voorstander om de werkingsgebieden van de LOP's te laten samenvallen met de gemeenten. Dit principe is niet altijd toepasbaar voor het secundair onderwijs. Daar moet de noodzaak voor een hertekening blijken uit een omgevingsanalyse die gegevens bevat over de betrokken scholengemeenschappen, scholengroepen, werkingsgebieden van de CLB's en de leerlingenstromen in de betrokken regio.

4.4 Samenstelling en nut van deelstructuren

Uit het onderzoek blijkt dat deelstructuren op zich belangrijk zijn, maar dat het nut en de samenstelling van elke deelstructuur moeten herbekeken worden. Daarbij is het volgens de onderzoekers belangrijk om te streven naar een eerlijke verdeling tussen de vertegenwoordigers van onderwijspartners en niet-onderwijspartners.

De Vlor beaamt het belang van deelstructuren. Daar wordt echt gepraat en iets verwezenlijkt. Om te voorkomen dat die deelstructuren te veel bijkomende werkdruk leggen op de vertegenwoordigers in het LOP, vraagt de Vlor aan de LOP's om vooral het aantal deelstructuren te beperken en sterk te prioriteren bij de beslissing om werkgroepen op te richten over bepaalde thema's, opdat de vertegenwoordigers van de meest relevante actoren aan de werkgroepen zouden kunnen deelnemen. Een werkgroep van het LOP moet duidelijk aansluiten bij een behoefte en zij moet ook niet langer blijven bestaan dan nodig is. Sommige LOP's nodigen op bepaalde werkgroepen ook de begeleiders diversiteit uit. De Vlor vindt dit een goed idee, maar professionele medewerkers, zoals de begeleiders diversiteit, mogen niet in de plaats treden van de lokale vertegenwoordigers.

Om te voorkomen dat deze werkgroepen initiatieven nemen die later, op het dagelijks bestuur of op de algemene vergadering, niet op een consensus kunnen rekenen, is het belangrijk dat alle organisaties die deel uitmaken van het LOP vertegenwoordigd zijn en de vertegenwoordigers over een gedragen mandaat beschikken.

Deelstructuren functioneren volgens de Vlor beter als er een lange termijnplanning is. Beleidsplannen zijn daartoe een goed instrument.

4.5 Professionalisering

Uit het onderzoek blijkt dat een explicietere en betere professionele ondersteuning op verschillende vlakken veel problemen in het LOP kan voorkomen.

De Vlor wijst er in dit verband op dat de professionele ondersteuning van de lokale overlegplatformen gebeurt door twee verschillende groepen: de begeleiders diversiteit en de deskundigen. Die eerste groep wordt sterk onderbelicht in het onderzoek. De twee groepen van professionele ondersteuners hebben elk een afgebakende opdracht. Tussen die groepen zijn er belangrijke verschillen. De begeleiders diversiteit hebben als uitdrukkelijke taak hun vertegenwoordigers in de lokale overlegplatformen te vormen, te ondersteunen en te begeleiden. De begeleiders diversiteit hebben een ander statuut dan de deskundigen van AgODi. De begeleiders diversiteit werken in opdracht van de organisatie waaraan zij toegewezen zijn en hun begeleidingsopdracht is ingebed in de werkwijze van die organisatie. Dat kan verschillen van organisatie tot organisatie.

Er is ook een verschil tussen de begeleiders van de onderwijspartners en van de niet-onderwijspartners. De eerste groep is ingebed in de specifieke begeleidingsstructuur van de onderwijskoepels, de tweede groep niet. Ook tussen de koepels zijn er grote verschillen.

Nu gebeurt het maar al te vaak dat begeleiders diversiteit alleen aangesproken worden als er problemen zijn. Er zijn ook andere aanknopingspunten voor een goede samenwerking. Op basis van die beleidsplannen kunnen deskundigen en begeleiders diversiteit samen een tijdspad opstellen en de taken verdelen. Zo kunnen zij bijvoorbeeld afspreken welke informatie het LOP geeft en wat beter eerst besproken wordt vanuit de betrokken organisaties.

In tegenstelling tot de deskundigen zijn de begeleiders diversiteit betrokken bij de werking van een groot aantal LOP's. Voor een groot deel van hen gaat het zelfs over alle LOP's. Zij kunnen daardoor niet al hun vertegenwoordigers in alle LOP's even nauwgezet begeleiden. Maar hierdoor hebben zij wel een beter overzicht en meer inzicht in "succesfactoren". Dit voordeel wordt te weinig benut.

Eén begeleider diversiteit voor de ondersteuning van de participatie van één bepaalde geleding in alle LOP's in Vlaanderen is onvoldoende. De Vlor vraagt de overheid het aantal begeleiders diversiteit voor de verschillende organisaties te herbekijken en waar nodig uit te breiden en het werkingsbudget van de organisaties in overeenstemming te brengen met de reële kostprijs van de werking van de begeleiders diversiteit.

Volgens de Vlor vraagt een betere vertegenwoordiging van de verenigingen van armen om een bijzondere vorm van professionalisering. De Vlor stelt voor om in het decreet de mogelijkheid in te schrijven dat een vereniging van armen één mandaat met stemrecht krijgt, maar twee personen kan afvaardigen. Op die manier kunnen zij een tandem inzetten van één vertegenwoordiger en één professionele medewerker per vereniging, anders blijft de drempel voor vrijwilligers van de verenigingen voor armen naar de LOP's veel te hoog.

Het grote verloop in de LOP's maakt dat de nood aan vorming, begeleiding en ondersteuning bij de partners niet iets is dat voorbij gaat. In vorming, begeleiding en ondersteuning van de partners moet blijvend geïnvesteerd worden.

De vorming van de vrijwillige vertegenwoordigers van de niet-onderwijspartners, is een belangrijke opdracht van het socio-culturele middenveld. Zij kunnen hen voorstellen om de stap te zetten naar de LOP's. De niet-onderwijsorganisaties die de engagementsverklaring ondertekenden, staan in voor de vorming van de vrijwillige vertegenwoordigers.

4.6 De verhouding tussen de onderwijspartners en de niet-onderwijspartners

Op basis van het onderzoek concludeert Prof. van Petegem dat het belangrijk is om te investeren in een valabele participatie van de partners uit de verschillende geledingen in de lokale overlegplatforms.

Volgens de Vlor zullen de maatregelen die de minister voorstelt en/of ondertussen genomen heeft, zoals de verhoging van het aantal gecoöpteerde vertegenwoordigers van socio-culturele en/of economische partners niet volstaan om de participatie van etnisch culturele minderheden, armen of vertegenwoordigers van leerlingenraden te verbeteren. Niet alleen omwille van het overwicht van de onderwijspartners, maar ook als gevolg van de grote kloof tussen hun vrijwilligers en de professionele onderwijspartners.

Aan dit overwicht kan men verder sleutelen door een wijziging aan te brengen in de samenstelling van de lokale overlegplatformen. Nu voorziet het decreet twee vertegenwoordigers van organisaties voor etnisch-culturele minderheden en twee vertegenwoordigers van de vereniging waar armen het woord nemen. Indien er meer dan twee verenigingen zijn waar armen het woord nemen, of meer dan twee zelforganisaties van etnisch culturele minderheden actief zijn in een LOP-regio, dan kunnen zij niet allemaal vertegenwoordigd zijn in het lokaal overlegplatform. De Vlor vraagt aan de overheid om in het decreet de mogelijkheid te voorzien dat elke organisatie of elke vereniging die in die regio actief is, een vertegenwoordiger kan aanduiden in het lokaal overleg.

Participatie van leerlingen in het LOP biedt een meerwaarde voor de werking van het LOP. Het is goed dat leerlingen op lokaal vlak mee een engagement kunnen opnemen over de realisatie van meer gelijke onderwijskansen. Het decreet voorziet in elk LOP twee leerlingen van leerlingenraden die de leerlingen in het LOP vertegenwoordigen. De praktijk wijst uit dat dit vertegenwoordigingsmodel voor leerlingen niet overal werkt omdat er op lokaal vlak geen overlegstructuur bestaat tussen de leerlingenraden van de verschillende scholen in die regio. Bovendien blijven problemen zoals het gebruik van onderwijsjargon, het tijdstip van vergaderen en typische vergadercultuur bestaan. Als gevolg van deze problemen blijft de participatie van leerlingen aan de vergaderingen van het LOP moeilijk.⁽¹⁹⁾

De vertegenwoordigers van de niet-onderwijspartners hebben het gevoel dat ze niet gehoord worden. Het LOP moet op zoek gaan naar een methode die ervoor zorgt dat de inbreng van vrijwilligers wel gehoord wordt. Daarvoor zijn vergadertechnieken belangrijk. De begeleiders diversiteit zouden ervoor kunnen kiezen om dit aspect in hun opdracht op te nemen bij de vorming van hun vertegenwoordigers. Maar de Vlor denkt dat de aanwezigheid en betrokkenheid van de vrijwillige partners niet alleen een kwestie is van stimulering en activering door de begeleiders diversiteit van de centrale organisaties. De Vlaamse Onderwijsraad pleit ook voor meer visieontwikkeling op het niveau van de LOP's zelf als basis voor een meer gedragen proces van participatie. Sommige LOP's ontwikkelden al een visie over participatie en hebben op basis van deze visie een proces op gang gebracht.

Om de kloof tussen onderwijspartners en niet-onderwijspartners weg te werken, moeten in de LOP's dezelfde principes worden toegepast die ook gelden voor het GOK-beleid in scholen. Die partners die met minder kansen aan het overleg deelnemen, moeten extra ondersteuning krijgen om als een gelijkwaardige partner aan het platform te kunnen deelnemen. In die zin lijkt elke vraag tot betere vertegenwoordiging en tot betere begeleiding

¹⁹ Vlaamse Onderwijsraad, Advies op eigen initiatief over de evaluatie van de werking van de lokale overlegplatformen gelijke onderwijskansen, Algemene Raad, Brussel, 28 juni 2007, AR/PCA/ADV/024, blz.6

van de minderheidsgroeperingen, gerechtvaardigd en prioritair. Zolang dit niet gerealiseerd is, zal er altijd een probleem blijven met de participatie van de zwakkere groepen.

4.7 Uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden

De onderzoekers stellen voor om kennis te communiceren en te delen via goede praktijkvoorbeelden, niet alleen tussen leden van een LOP onderling, maar ook tussen de verschillende LOP's.

De bijeenkomsten van 'Focus op LOP-werking' zijn reeds een reactie op een gelijkaardig voorstel in het rapport van AgODi.⁽²⁰⁾ Zij brengen de voorzitters van de lokale overlegplatformen, de deskundigen van AgODi en de begeleiders diversiteit samen. Deze bijeenkomsten geven volgens de Vlor een aanzet tot expliciet leren. Maar de doorstroming van informatie tussen deze drie groepen kan nog verbeteren. Zij weten nog veel te weinig van mekaar hoe verschillende praktijken zich ontwikkelen.

Een LOP-website die voortdurend geactualiseerd wordt, zou een handig instrument kunnen zijn voor de doorstroming van collegiale informatie, niet alleen tussen de voorzitters, de deskundigen van AgODi en de begeleiders diversiteit maar ook tussen de verschillende LOP's en de deelnemers van de verschillende LOP's. De LOP-website die nu bestaat, is hiervoor niet echt bruikbaar. Het is nu bijvoorbeeld heel moeilijk om er recente informatie of goede praktijkvoorbeelden op het spoor te komen. De Vlor vraagt aan de overheid om die website uit te breiden met actuele informatie over alle LOP's en ook actueel te houden, door de beleidsplannen en de voortgangsrapporten te publiceren en te investeren in goede fiches van praktijkvoorbeelden die overdraagbaar zijn naar derden. Een goed voorbeeld van een website die overdraagbare informatie bevat, is de website over opvoedingsondersteuning.⁽²¹⁾

Om van de LOP's een succes te maken volstaat het niet om de doorstroming en uitwisseling van informatie in de LOP's en tussen de LOP's te optimaliseren. De overheid moet ook zoeken naar middelen om iedereen die in Vlaanderen bezig is met onderwijs en met gelijke onderwijskansen voortdurend te informeren over de werking van de LOP's. Een deel van de begeleiders diversiteit doen hier reeds een inspanning door regelmatig een e-zine te publiceren over LOP en diversiteit.

In een bepaalde regio ondernemen andere fora, zoals bijvoorbeeld de lokale onderwijsraad, acties die gericht zijn op de realisatie van meer gelijke onderwijskansen. Ook daar zijn goede voorbeelden te vinden die op andere plaatsen inspirerend kunnen zijn voor het LOP.

De Vlor onderschrijft het belang van collegiale ondersteuning. Dit gebeurt nu reeds op beperkte schaal. In sommige provincies is er bijvoorbeeld provinciaal voorzittersoverleg of komen de deskundigen regelmatig samen. Bij de ondersteuning moet ook oog zijn voor mislukkingen. Soms valt er meer te leren uit dingen die niet gelukt zijn dan uit dingen die wel gelukt zijn. Op dit punt is een proces op gang gekomen in de goede richting.

²⁰ Agentschap voor onderwijsdiensten (AgODi), Gelijke onderwijskansen, Lokale overlegplatforms, evaluatie werking 2004-2006, Ministerie van Onderwijs en Vorming, Brussel, 2007, <http://www.ond.vlaanderen.be/wegwijs/agodi>, idem

²¹ www.opvoedingsondersteuning.be

4.8 Informatiedoorstroming op centraal en decentraal niveau

De onderzoekers vinden dat er op centraal niveau meer mogelijkheden moeten gecreëerd worden voor communicatie met alle LOP-leden en dat op decentraal niveau meer mogelijkheden moeten gecreëerd worden om de achterban te bereiken.

Ook hiervoor kan volgens de Vlor een goede en goed onderhouden LOP-website een instrument zijn waarop de relevante gegevens over alle LOP's in Vlaanderen kunnen geraadpleegd worden. Ook de beleidsplannen van de Vlaamse LOP's horen thuis op deze website. Inzicht in deze beleidsplannen en in hun grote verscheidenheid kan het werk van de begeleiders diversiteit in belangrijke mate ondersteunen, o.m. bij het maken van adequate keuzes.

De Vlor vraagt aan de deskundigen en de aansturing van de deskundigen aandacht en belangstelling voor het werk van de begeleiders diversiteit. Indien de deskundigen kennis kunnen nemen van een synthese van de jaarplanningen en van de eindverslagen van de begeleiders diversiteit, kan een constructieve dialoog over deze documenten een belangrijke meerwaarde hebben. Deskundigen en begeleiders diversiteit kunnen dan samen aftoetsen welke noden zij vaststellen en waaraan zij samen kunnen werken.

4.9 Investeren in vertrouwen

Volgens de onderzoekers is de fase waarin de partners elkaar leerden kennen nu voorbij en is het tijd om zich te concentreren op de echte doelen van het lokaal overleg. Het GOK-beleid moet centraal staan, niet het formalisme, aldus de onderzoekers.

Ook voor de Vlor is vasthouden aan formele procedures geen goede zaak als er samenwerking moet tot stand komen. Er moet vooral geïnvesteerd worden in vertrouwen in plaats van in procedures. Vertrouwen is de enige weg naar een dialoog die uitmondt in consensus.

De minister wil de LOP's stimuleren om hun huishoudelijke reglementen kritisch door te lichten vanuit de minimale decretale richtlijnen. De Vlor staat achter dit voornemen, maar vindt het toch belangrijk dat de huishoudelijke reglementen voldoende rechtszekerheid bieden voor de onderwijspartners, voor wie de deelname aan het LOP een subsidiëeringsvoorwaarde is. Huishoudelijke reglementen opnieuw bekijken, heeft alleen zin als het gebeurt vanuit een groeiend vertrouwen tussen de partners en in functie van de realisatie van meer gelijke onderwijskansen. Een goed huishoudelijk reglement ondersteunt het vertrouwen tussen de partners en mag geen alibi bieden aan sommige partners om het LOP te immobiliseren.

4.10 Afspraken over inschrijvingsperiodes

De onderzoekers hebben op het terrein heel veel signalen opgevangen dat de leden van de lokale overlegplatformen vragen om de overlegplatformen niet langer te belasten met afspraken over gezamenlijke inschrijvingsperiodes. De onderzoekers vragen om dit signaal au sérieux te nemen.

De Vlor heeft oog voor de consequenties van de keuze voor lokaal afgesproken inschrijvingsperiodes. De verschillen tussen aangrenzende werkingsgebieden en de verschillen tussen basisonderwijs enerzijds en secundair onderwijs anderzijds in hetzelfde werkingsgebied, hebben voor gevolg dat het voor ouders helemaal niet duidelijk meer is op

welk moment zij hun kinderen kunnen inschrijven in een school. De Vlor vindt echter dat er onvoldoende geëvalueerd is wat het effect is van die lokale afspraken over inschrijvingsperiodes en blijft, mits voldoende en gerichte communicatie naar de verschillende doelgroepen, voorstander van lokale afspraken over de inschrijvingsmomenten. Lokaal kan gezocht worden naar mogelijkheden om de inschrijvingsperiode voor het basisonderwijs te laten samenvallen met de inschrijvingsperiode voor het secundair onderwijs. De Vlor vraagt daarbij aandacht voor de specifieke problemen van het inschrijvingsrecht in het buitengewoon onderwijs en de inschrijvingen in scholen die gekoppeld zijn aan de inschrijving in een internaat. De start van de inschrijvingsperiode valt best zo laat mogelijk tijdens het schooljaar dat aan de inschrijving vooraf gaat. Een late start van de inschrijvingsperiode biedt meer kansen op een goede oriëntering van leerlingen.

De inhoud van het artikel (²²) dat aan scholen de mogelijkheid biedt een beroep te doen op een experimentele aanmeldingsprocedure, is volgens de Vlor onvoldoende afgetoetst bij de secundaire scholen die een probleem hebben met wachtrijen.

4.11 Dubbele inschrijvingen

De onderzoeker stelt vast dat dubbele inschrijvingen een probleem zijn. Hij vraagt aan de overheid om een systeem te ontwikkelen om dubbele inschrijvingen te voorkomen dat geldt voor alle scholen.

De Vlor beaamt dat dubbele inschrijvingen een probleem zijn, maar stelt vast dat dit probleem beperkt is. Hij vindt de vraag naar een Vlaams systeem om dubbele inschrijving te voorkomen, voorbarig en verwijst in dit verband naar de experimenten met lokale inschrijvingsprocedures die nu lopen. Deze procedures zijn ook gericht op de voorkoming van dubbele inschrijvingen. De Vlor wil eerst kennis nemen van de evaluatie van deze experimenten.

4.12 Alle scholen zijn GOK-scholen

De onderzoekers stellen een breuklijn vast tussen ASO-scholen enerzijds en TSO- of BSO-scholen anderzijds. ASO scholen ervaren het gelijke-onderwijskansendecreet te vaak als een ver-van-hun-bed-show en zien dit als een reden om afwezig te blijven op de LOP-vergaderingen.

De Vlor beaamt de vaststelling van de onderzoekers dat scholen die niet onmiddellijk geconfronteerd worden met problemen van kansenongelijkheid en die geen GOK-beleid voeren omdat ze geen bijkomende lessen hebben, zich weinig betrokken voelen bij het LOP. Sinds dit schooljaar gelden voor de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs dezelfde indicatoren als voor het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs. Als gevolg van deze wijziging zijn er nu meer ASO-scholen die bijkomende middelen ontvangen om een gelijke onderwijskansenbeleid te voeren. Bij die ASO-scholen gaan nu pas de ogen open. Dit lijkt een positief effect te hebben op hun betrokkenheid bij het LOP. De Vlor vindt dit een belangrijke opportuniteit.

Het GOK-beleid van de scholen en de werking van het LOP zijn twee kanten van dezelfde medaille. Ze horen bij elkaar.

²² Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen – I, Art. X.1bis, zoals ingevoegd door het decreet van 4 juni 2007

De Vlor vraagt ook aandacht voor de andere kant van de medaille. In scholen die wel een GOK-beleid voeren is nog lang niet iedereen doordrongen van het belang van het LOP als sluitstuk voor hun gelijke kansenwerking. Zo kunnen bijvoorbeeld de beginsituatieanalyses die elke GOK-school maakt aan het begin van een GOK-cyclus, gebruikt worden in de omgevingsanalyse. Elementen uit de omgevingsanalyse kunnen dan weer gebruikt worden in de beginsituatieanalyse die een school maakt.

De GOK-werking in een school wint ook aan effectiviteit als ze samenwerkt met ouders, gemeente, welzijn, ...allemaal partner in het LOP. Die partners kunnen ook signalen geven aan de scholen over de mate waarin de geleverde inspanningen resultaat opleveren. Leerkrachten kunnen van de niet-onderwijspartners leren, bijvoorbeeld over hoe zij over onderwijs denken en hoe zij hun achterban voor onderwijs motiveren.

4.13 Samenwerking belonen

De onderzoekers vragen om ruimte te creëren voor positieve bekrachtiging van positief gedrag. De onderzoekers denken dat positieve bekrachtiging misschien kan door financiële stimuli.

Naar aanleiding van deze aanbeveling vestigt de Vlor opnieuw de aandacht op het probleem van de onkostenvergoeding voor de vertegenwoordigers in de lokale overlegplatformen. De Vlor vindt dat een onkostenvergoeding voor de partners de normaalste zaak van de wereld is. De vergoeding van onkosten voor de deelname aan het LOP, is nog altijd niet geregeld zoals het zou moeten.

4.14 Werkingsbudget van de LOP's

De onderzoeker beveelt de overheid aan om een werkingsbudget uit te schrijven voor elk LOP en duidelijkheid te creëren over het beschikbare budget en over de procedures ter aanwending van dit budget

Intussen kregen de LOP's volledige autonomie over de besteding van hun budget. AgODi is nog enkel verantwoordelijk voor de administratieve afhandeling van de gemaakte kosten.

De Vlor vindt dit een goede evolutie die zal bijdragen tot een grotere autonomie van de LOP's. Hij vraagt transparantie en openheid over het bedrag en de besteding van de werkingsmiddelen.

4.15 Zelfevaluatiecultuur

Uit het onderzoek blijkt dat er in de LOP's geen cultuur is van zelfevaluatie. Zelfevaluatie is nagenoeg onbestaande en onbekend in de lokale overlegplatformen.

Volgens de Vlor moet de overheid om een cultuur van zelfevaluatie te installeren in de LOP's een duidelijk onderscheid maken tussen instrumenten voor controle en instrumenten voor zelfevaluatie. Eén van de voorwaarden voor een goede zelfevaluatie is een gevoel van veiligheid. Nu ervaren de LOP's de instrumenten voor zelfevaluatie die de overheid introduceert vaak als controlerend omdat ze eenzijdig vanuit de overheid vertrekken en niet in samenspraak met alle betrokkenen worden gerealiseerd, zelfs niet eerst worden toegelicht of gekaderd.

De omgevingsanalyse en de beleidsplannen zijn eigenlijk twee stappen in een proces van zelfevaluatie. Nu zijn die omgevingsanalyse en het beleidsplan dikwijls verworpen tot formele

documenten en worden ze niet gebruikt in functie van een systematische werking van een LOP op basis van opeenvolgende cycli van analyse, planning, uitvoering en evaluatie. Nochtans zijn dit goede instrumenten als ze ingebed zijn in een cyclus van zelfevaluatie van een autonoom LOP. Nu worden deze instrumenten, al dan niet terecht, te veel ervaren als controle-instrumenten voor de Vlaamse overheid. Toch is zelfevaluatie onontbeerlijk, al was het maar om na te gaan of de werking aansluit en blijft aansluiten bij de behoeften van de verschillende partners. In die zelfevaluatie is het samenspel tussen lokale vertegenwoordigers, voorzitters, deskundigen en begeleiders diversiteit ook een element.

De LOP's moeten leren om zelf iets te doen met de omgevingsanalyse. Die omgevingsanalyse moet er niet zijn omdat ze er moet zijn. Het doel is om vanuit die omgevingsanalyse doelstellingen te formuleren. De omgevingsanalyse moet een LOP juist toelaten om in te zetten op lokale problemen. Een omgevingsanalyse maken, mag niet los staan van het opstellen van een beleidsplan. Een goed beleidsplan bevat een reeks doelstellingen die afgeleid zijn uit de omgevingsanalyse en acties om die doelstellingen te bereiken. Omgevingsanalyse en beleidsplan zijn twee stappen in een bepaalde vorm van cyclisch denken die nodig is om effectief beleid te ontwikkelen. De omgevingsanalyse is op zich al een cyclisch proces: cijfers betekenen iets maar niet alles. Zij hebben slechts waarde in een concrete context, getoetst aan wat mensen in die context als problematisch ervaren. Omgekeerd moet datgene wat mensen als problematisch ervaren, getoetst worden aan concrete cijfers. Het volstaat niet om de ontwikkelingen van die omgevingsanalyse en van het beleidsplan te ondersteunen. Het hele proces moet ondersteund worden vanuit dat cyclisch denken over zelfevaluatie en beleidsvoering.

De vraag blijft of in elk LOP voldoende expertise aanwezig is om de juiste gegevens te verzamelen en om op basis hiervan de juiste werkhypotheses te formuleren. Lokaal weten de partners ook niet altijd waar zij gegevens kunnen vinden en in welke gegevens zij inzage kunnen krijgen. Zo beschikken gemeenten en provincies over heel veel materiaal dat bij zo'n omgevingsanalyse kan gebruikt worden, maar lokaal hebben de partners daarvan niet altijd weet. Beleid voeren op basis van cijfers en feiten vraagt ook registratie, maar daar moeten ook middelen in geïnvesteerd worden.

4.16 Vervolgonderzoek

De onderzoekers zouden het interessant vinden om een profielbepaling uit te werken waarin de taakbelasting versus de effectieve jobinhoud, de werktijd en de werkdruk van zowel de voorzitters, de LOP-deskundigen als de LOP-participanten van naderbij bekeken wordt.

De Vlor vindt niet dat verder onderzoek in de eerste plaats moet ingaan op problemen zoals het profiel, de jobinhoud en de taakbelasting van voorzitters, deskundigen en LOP-participanten. Maar als er toch een onderzoek zou komen naar deze problemen, dan vindt de Vlor dat daarbij alle relevante partners - ook de begeleiders diversiteit - bevroegd moeten worden en dat dit moet leiden tot conclusies en aanbevelingen die de begeleiders diversiteit kunnen inspireren om de begeleiding en ondersteuning van hun vertegenwoordigers in de LOP's verder uit te bouwen.

De Vlor vindt echter dat er eerder nood is aan onderzoek dat een antwoord biedt op de vraag of de lokale overlegplatformen bijdragen tot de realisatie van de centrale doelstellingen⁽²³⁾ van het decreet betreffende gelijke onderwijskansen: het realiseren van optimale leer- en

²³ Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I, B.S. 14/09/2002 Artikel I.3, eerste lid

ontwikkelingskansen voor alle leerlingen, het vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie en het bevorderen van sociale cohesie. Een evaluatie gaat over de doelen waarvoor de LOP's in het GOK-decreet werden opgericht en de vraag of die doelen bereikt worden. Zulk onderzoek moet rekening houden met de mate waarin elk LOP aan alle partners gelijkwaardige kansen op participatie biedt. De Vlor benadrukt daarbij dat de LOP's die doelen van het GOK-decreet niet alleen kunnen realiseren, maar vraagt toch naar een effectmeting op basis van tendenzen.

De Vlor vraagt ook een wetenschappelijke evaluatie van het inschrijvingsbeleid zoals dat nu gevoerd wordt en van de experimenten die nu toegestaan zijn. Deze wetenschappelijke evaluatie moet een antwoord bieden op vragen zoals:

- Welke mechanismen spelen een rol bij segregatie en kan een inschrijvingsbeleid daarop ingrijpen?
- In welke mate wordt er gebruik gemaakt van de optionele voorrangsregels voor GOK/niet GOK-leerlingen?
- Welke mechanismen speelden er om al dan niet te kiezen voor de voorrangsregels voor GOK/niet GOK-leerlingen?
- Wat waren de effecten in de LOP's waar ze werden ingevoerd?
- Welke waren de kritische succesfactoren?
- Zijn er andere maatregelen nodig/mogelijk om in te grijpen op de mechanismen die een rol spelen bij segregatie?

Mia Douterlunge
administrateur-generaal

Ann Demeuleester
voorzitter